

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar

Likvärdigt, rättssäkert och effektivt – ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning (SOU 2016:25)

Almeegas synpunkter

Utredningen om nationella prov föreslår ett nytt nationellt system för kunskapsbedömning i tre delar, där varje del har ett tydligt syfte. Systemet ska innehålla nationella prov, nationella bedömningsstöd och nationell kunskapsutvärdering (NKU). Några övergripande mål med förslagen är att bidra till minskad administration och frigöra tid för lärarna, till mer likvärdig bedömning av provresultat, till höjd kvalitet och stabilitet, samt tydligare koppling mellan nationella prov och betyg.

Almega ger sitt stöd till utredningens förslag till nytt system för nationell kunskapsbedömning. Utredningen har gjort en gedigen analys och landat i väl balanserade förslag, samt under utredningstiden genomfört ett flertal viktiga avstämningar med forskare, skolhuvudmän och andra intressenter.

Utredningens förslag är positivt på flera sätt. Färre obligatoriska prov frigör tid och resurser. En övergång till digitala prov med större inslag av automaträttning ger högre effektivitet och likvärdighet i bedömningen. Det är bra att utredningen föreslår att detta införs efter pilottester och utvärdering, men utvecklingen mot digitala prov och automatiserad rättning behöver skyndas på ytterligare. Mer resurser bör därför anslås till satsningarna på detta område.

Almega anser utredningens förslag till ett nationellt system för kunskapsbedömning bör ingå i ett större ramverk för stärkt kvalitet i skolan. Att följa kunskapsutvecklingen och att ge bättre verktyg för individuell kunskapsbedömning är ett första steg mot höjd nationell och lokal skolkvalitet. Därutöver behövs även inom det större ramverket ett nationellt system för kvalitetssäkring av skolhuvudmännens och skolornas kvalitetsarbete. Annars blir kvalitetsarbetet på skolnivå och huvudmannanivå en "svart låda" som gör att elevernas kunskapsutveckling blir svår att koppla till det lokala kvalitetsarbetet. Inom det övergripande ramverket bör det också ingå att stärka Skolverkets utrednings- och uppföljningsverksamhet kopplat till de politiska initiativ som tas för att förbättra skolresultaten. Skolverket bör också ges en större andel egna resurser att förfoga fritt över till egna satsningar för att stärka kunskapsutvecklingen i svensk skola. Dessa satsningar bör följas upp av annan myndighet.

Det senaste decenniet har skolan debatterats mycket intensivt mot bakgrund av den negativa resultatutveckling som framkommit i Pisa- och Timms-undersökningarna. Men orsakerna till utvecklingen har varit svårare att finna trots betydande forskningsinsatser.

För att utredningens förslag om nationellt system för kunskapsutvärdering ska ge så god information som möjligt inte bara om elevernas kunskapsutveckling utan även om orsakerna bakom de redovisade förändringarna, krävs en bred ansats. Även de kontextuella förhållandena som kan förklara

kunskapsutvecklingen bör undersökas, och samband mellan kontext och resultat bör analyseras. Ett viktigt kontextuellt förhållande är kvalitetsarbetet på skolnivå. Idag saknas en nationell analys av hur kvalitetsarbetet fungerar, vilket gör det svårt att jämföra och förklara skolors resultat.

Almega föreslår därför att det nationella systemet för kunskapsbedömning kompletteras av ett nationellt system för kvalitetsjämförelser mellan skolor och skolhuvudmän. Det skulle kunna komplettera systemet för kunskapsutvärdering med information om orsakerna bakom förändringar i kunskapsresultat. Det skulle även kunna bidra till ett mer aktivt och kvalitetsdrivande skolval.

Ulf Lindberg, näringspolitisk chef

Fredrik Voltaire, näringspolitisk expert

Almega

Almega - Sveriges största arbetsgivar- och branschorganisation för tjänsteföretag. Våra medlemsföretag representerar ett 60-tal branscher inom den svenska tjänstenäringen. Våra medlemmar består av ca 11 000 företag med över 500 000 medarbetare. Almega är den största förbundsgruppen inom Svenskt Näringsliv